

אנדרה רוזנטל | עורך דין

18/10/2015

סימוכין: 81/18

לכבוד

מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית

באמצעות דואר אלקטרוני: pniot-tzibur@mail.idf.il

א.נ.,

הנדון: השגה: בית מרשתי הגב' עמאר, ת"ז

1. אני מייצג את משפחת עמאר מטעם המקורד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר.
2. על פי ההודעה שנמסרה לי עולה, לכאורה, כי ביום 19.6.2015, אבו שאהין, ביצע פיגוע אשר הביא למותו ביריות של דני גונן ז"ל ופצע אדם נוסף. כלל לא ברור מדוע, כעבור כמעט 4 חודשים הוחלט לעשות שימוש בתקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חרום), 1945 כאשר דבר מעורבותו של הנ"ל באירוע – לפחות על פי כתב האישום שהוגש לבית משפט צבאי יהודה – היה ידוע כבר בתחילת חודש יולי, עת שנעצר ונחקר ומסר מספר אמרות החל מיום 3.7.15.
מאחר והטענה של מערכת הבטחון היא כי הפעלת תקנה 119 אינה עונשית אלא לצורכי הרתעה, אנו טוענים כי לא ניתן יהיה להשלים עם פער של מספר חודשים בין מועד הידיעה – לכאורה – לבין ההוצאה לפועל של הכוונה להרוס. הדבר מעיד על חוסר סבירות קיצונית בקביעת העיתוי להפעלת התקנה. העובדה שלא נעשה שימוש בתקנה 119 עד עתה, ללא כל הסבר לדבר, מרוקנת את התכלית המוצהרת להפעלת התקנה.
3. בעת הדיון בבג"צ 5839/15 סידר ו-8 אח' ובג"צ 5844/15 פלוני ו-3 אח' שהתקיים ביום 14.10.2015 תהה בית המשפט העליון, כבוד המשנה לנשיא רובינשטיין, על פער הזמנים שקיים בין ביצוע המעשה עצמו והחלטתך לפעול בהתאם לתקנה 119. לדברי בית משפט עצמו – "כאשר כל הזמן אומרים שזה דחוף". נכון שכאן פער הזמנים הוא קטן יותר, אך עובדה היא שמתחילת חודש יולי 2015 ועד לאמצע חודש אוקטובר לא נשקלה אפשרות של שימוש בתקנה 119. הדבר מעיד על חוסר שליטה בשטח, ונסיון נואש להשליט סדר בכל דרך שהיא, כולל הריסת קומה שלישית בבניין בן שלוש קומות. הדבר מרוקן את התכלית המוצהרת להפעלת התקנה.

4. אנו מפנים לדברי כבוד השופט פוגלמן בבג"צ 5839/15 סידר ו-8 אח' נ' **מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית לעניין חוסר המידתיות בשימוש בתקנה 119** כאשר אין כל ראייה לקשר בין משפחתו של המפגע לדיירי הבית – כפי שיפורט להלן.
 "הריסת הבית היא אפוא בסמכות, אך הפגם הוא במישור שיקול הדעת: במצב דברים זה הפעולה אינה מידתית." (עמ' 7, ס' 6 לפסק הדין).
5. עוד באותו פסק דין **סידר מפנה כבוד השופט פוגלמן לבג"צ 1730/96 סביח ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל לעניין השיהוי בהפעלת התקנה אשר גרם לכבוד השופט דורנר לקבוע כלהלן:**
 3. בענייננו, "הקפיא" המשיב את החלטת ההריסה והפך אותה למעין סנקציה "על תנאי". "התנאי", כך מסתבר, היה ביצוע פיגועים נוספים, על-ידי מפגעים שהתגוררו ביישובים אחרים והשתייכו למשפחות אחרות. עקב ביצוע פיגועים נוספים אלה מבקש המשיב להרוס את בתי העותרים. לדעתי אין הוא רשאי לעשות כך, שכן אין לממש את סמכות ההריסה עקב פיגועים שאינם אלה שביצע המפגע שהתגורר בבית."
 6. במקרה **סידר כבוד השופט פוגלמן קובע כלהלן:**
 8. במקרה שלפנינו אין בתשובתו הכתובה של המשיב התייחסות מפורטת לטעמים שבגינם חל שיהוי כה ניכר בהפעלת הסמכות, וממילא אין בה – בשלב הדיוני הנוכחי – כדי לשלול את הטענה כי הסמכות הופעלה בגין פיגועים אחרים שאינם אלה שביצע המחבל שהתגורר בבית"
 7. אציין כי הבניין כולו בבעלות הגב' ___ עמאר, ילידת 1930. היא גרה בקומה ראשונה, הקומה השנייה מושכרת ומשפחתו של ___ אבו שאהין גרה בקומה השלישית. הם משלמים דמי שכירות מזה כחמש שנים. העתק החוזים ברשותנו. הריסת הקומה השלישית תפגע בפרנסתה של גב' עמאר, בת 85.
 8. בנוסף, בעת אותו דיון שהוזכר לעיל, פנה בית המשפט אל הפרקליטות וביקש לדעת, בלשונו של כבוד המשנה לנשיאה, כבוד השופט רובינשטיין:
 "...בטיחות ההריסה הזו, השאלה הזו עלתה לפני שראינו את מה שהביאו עכשיו העותרים אותה טיוטת חוות דעת."
 כפי שעלה מהתמונות שהוגשו לבית המשפט עובר הדיון בבג"צ **סידר**, שימוש בחומר נפץ כדי לפוצץ את יחידת הדיוור בבג"צ 8066/14 ו-8070 **אבו ג'מל גרמה**, על פי טיוטת חוות דעת מהנדס, לנזקים רבים ליחידות דיוור הסמוכות. זאת למרות הבטחת המדינה "כי בעת ההריסה יינקטו צעדים על מנת למזער את הסיכוי לגרימת נזק משמעותי לדירות הסמוכות לדירת המחבל" (פסקה י' לפסק הדין).

במידה והשגה זו תידחה, נבקש לקבל לידינו העתק מחוות דעת מהנדס בדבר דרך ביצוע התקנה.

לעניין הסכנה הנשקפת מפעולת ההריסה עצמה לבניין כולו ולדיירים הנוספים של הבניין, אנו מפנים לדברי המשנה לנשיאה, כבוד השופט רובינשטיין, בכג"צ סידר, בעמ' 3, פסקה ח' לפסק הדין:

"ח. שלישית, אשר להריסה עצמה: רשמנו לפנינו את הצהרת המשיבים הן באשר לאופי פעולת ההריסה והן באשר להקפדה עליה בליווי מהנדס. אנו מבקשים להעים נקודה זו, ולבקש כי ייעשה כל מאמץ לעמוד במובטח לגבי ההריסה, על כל רכיביו, בודאי ובמיוחד כשעסקינן בדירות השכנים שאין להם מעורבות בפרשה הקשה, ויש צורך בתשומת לב רבה בונשא זה."

9. ולעניין אבו ג'מל. כידוע לך, בתיהם של שני מפגעים נהרסו. הדבר לא מנע מ___ אבו ג'מאל, בן דוד של ___ ו___ אבו ג'מל (המפגעים בכגצים שצוינו לעיל) מלבצע, ביום 13.10.2015 פיגוע דריסה בו נהרג אדם אחד. אנו טוענים כי טיעון ההרתעה הינו אחיזת עיניים בלבד, שאינו מבוסס על שום מחקר. יש להתייחס בספקנות לאפשרות של מערכת הבטחון, קרי השב"כ, להמציא לכבודו "עדויות" לפיהם לא בוצעו מעשים על ידי מפגעים בשל העובדה שהם נרתעו בגלל האפשרות של הפעלת תקנה 119. אדם בחקירת, ולא בהכרח חקירת שב"כ, יהיה מוכן להודות בדברים רבים – גם כאלו שאינם נכונים – כדי לשים קץ לחקירתו.

10. לסיכום. עברו מספר חודשים בין קבלת עדויות בדבר מעורבותו של ___ אבו שאהין לבין ההחלטה להפעיל תקנה 119. הדבר אינו מוסבר, אלא כצעד נואש של מערכת אשר מאבדת שליטה. השיהוי מצביע על כך שמרשתי נענשת בגין פעולות שאינן קשורות למעשיו של ___ אבו שאהין.

הפעלת תקנה 119 תפגע באופן משמעותי בפרנסתה של פליטה בת 85. קיים חשש ממשי ומבוסס על נסיון העבר, כי הפעלת תקנה 119 תפגע בבניין כולו. המפגע עצמו טרם נשפט.

הפעלת תקנה 119 מגבירה את השנאה ורצון הנקם. הפעלת תקנה 119 עומדת בניגוד מוחלט לערכיה של מדינה המתיימרת להיות מדינה "יהודית ודמוקרטית".

הפעלת תקנה 119 מענישה בני משפחה אשר לא היו קשורים כהוא זה לביצוע המעשים שבוצעו על ידי ___ אבו שאהין ולמעשה מעניש אותם בשל קשר דם בלבד. הדבר הנו בניגוד לכלל ההלכות, כולל הלכות שבדין יהודי.

הפעלת תקנה 119 היא הצהרה של חולשה על ידי מערכת הבטחון העומדת בפני מצב שאין לו פתרון אלא במישור המדיני.
אנו מבקשים מכבודו לשקול בשנית את נחיצות הפעלת התקנה במקרה דנן ולהחליט כי אין מקום להפעילה; לחילופין אנו מבקשים נקיטת פעולה מידתית יותר, דהיינו, אטימת חדרו של ___ אבו שאהין – על ידי שימוש באמצעים ידניים ומכאנים בלבד - על מנת לא להוציא את אשתו וילדיו אל מחוץ לדירתם לחסדיהם של בני משפחה.

בכבוד רב,

אנדרה רוזנטל | עורך דין

העתק: עו"ד ענר הלמן, פרקליטות המדינה
עו"ד ענת גורן, המוקד

1-2\18